

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 7.6.2011
SEK(2011) 825 lõplik

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

mis käsitleb Rumeenia 2011. aasta riiklikku reformikava

ja milles esitatakse nõukogu arvamus

Rumeenia ajakohastatud lähenemisprogrammi (2011–2014) kohta

{SEK(2011) 731 lõplik}

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

mis käsitleb Rumeenia 2011. aasta riiklikku reformikava

ja milles esitatakse nõukogu arvamus

Rumeenia ajakohastatud lähenemisprogrammi (2011–2014) kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,¹ eriti selle artikli 9 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitus²,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

pärast konsulteerimist majandus- ja rahanduskomiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) 6. mail 2009 võttis nõukogu vastu otsuse (2009/459/EÜ) anda Rumeeniale Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 143 alusel kolmeks aastaks keskmise tähtajaga finantsabi. Kaasnevas, 23. juunil 2009 allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumis ja selle järgnevas lisades on sätestatud majanduspoliitilised tingimused, mille põhjal finantsabi anti. Nõukogu otsust muudeti 16. märtsi 2010. aasta otsusega 2010/183. Programmi eduka rakendamise järel Rumeenia poolt ning arvestades, et jooksevkonto puudujääki on kaupade ja tööjõuturul ilmnunud struktuurinõrkuste tõttu õnnestunud kohandada vaid osaliselt ning riik on seetõttu tundlik rahvusvaheliste hinnašokkide suhtes, võttis nõukogu 12. mail 2011 vastu otsuse (2011/288/EL), millega tegi ELi toimimise lepingu artikli 143 alusel Rumeeniale kolmeks aastaks kättesaadavaks keskmise tähtajaga ennetava finantsabi. Kaasnev vastastikuse mõistmise memorandum allkirjastatakse [2011. aasta juunis].

---

¹ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.

² ELT C , lk .

- (2) Euroopa Ülemkogu kiitis 26. märtsil 2010 heaks Euroopa Komisjoni ettepaneku käivitada uus majanduskasvu ja tööhõive strateegia – Euroopa 2020. aasta strateegia –, mis põhineb majanduspoliitika tõhustatud koordineerimisel ning keskendub esmatähtsatele valdkondadele, kus on vaja võtta meetmeid Euroopa jätkusuutliku majanduskasvu ja konkurentsivõime potentsiaali suurendamiseks.
- (3) Nõukogu võttis 13. juulil 2010 vastu soovitusel liikmesriikide ja liidu majanduspoliitika üldsuuniste kohta ajavahemikuks 2010–2014 ning 21. oktoobril 2010 otsuse liikmesriikide tööhõivepoliitika suuniste kohta;³ mõlemaid dokumente koos nimetatakse koondsuunisteks. Liikmesriike kutsuti üles võtma koondsuuniseid arvesse oma majandus- ja tööhõivepoliitika kujundamisel.
- (4) Komisjon võttis 12. jaanuaril 2011 vastu esimese iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab ELi majanduse juhtimise uue tsükli ja majanduspoliitika integreeritud eelkoordineerimise esimese Euroopa poolaasta algust; majanduspoliitika parem koordineerimine on ette nähtud Euroopa 2020. aasta strateegiaga.
- (5) Euroopa Ülemkogu kiitis 25. märtsil 2011 heaks eelarve konsolideerimise ja struktuurireformide prioriteedid (kooskõlas nõukogu 15. veebruari ja 7. märtsi 2011. aasta järelduste ning komisjoni iga-aastase majanduskasvu analüüsiga). Ülemkogu rõhutas vajadust pidada esmatähtsaks eelarve usaldusväärsuse ja riigi rahanduse jätkusuutlikkuse taastamist, tööturureformide abil töötuse määra vähendamist ning uute jõupingutuste tegemist majanduskasvu toetamiseks. Ta kutsus liikmesriike üles viima neid prioriteete ellu konkreetsete meetmete abil, mis lisatakse nende stabiilsus- või lähenemisprogrammidesse ja riiklikesse reformikavadesse.
- (6) Euroopa Ülemkogu kutsus laiendatud euroala paktiga ühinenud liikmesriike 25. märtsil 2011 üles esitama õigeaegselt kohustused, mis lisatakse nende stabiilsus- või lähenemisprogrammidesse ja riiklikesse reformikavadesse.
- (7) Rumeenia esitas 2. mail 2011 oma 2011. aasta ajakohastatud lähenemisprogrammi ajavahemikuks 2011–2014 ja oma 2011. aasta riikliku reformikava. Programme hinnati üheaegselt.
- (8) 2002–2008 kasvas Rumeenia majandus jõudsalt, kusjuures SKP reaalkasv oli keskmiselt 6,3 %, mis on kõrgem selle potentsiaalsest kasvutasemest. Majanduskasvu põhimootoriks oli siseriiklik nõudlus, kuna laenude ja palkade jõuline areng elavdas erasektori tarbimist ja investeringuid. Seda buumi toitiski ka väliskapitali sissevool, mis viis ülekuumenemisele ning mittejätkusuutlikule välisele ja eelarve tasakaalustamatusele. Jooksevkonto puudujääk saavutas tipu 2007. aastal (13,6 % SKPst), vähenedes 2008. aastal vaid marginaalselt (11,4 % SKPst). Suurt välislaenamist stimuleeris protsükliline fiskaalpoliitika, kusjuures valitsemissektori eelarve puudujääk suurenes korduvate eelarvekõrvalekallete tõttu, eriti jooksvate kulutuste valdkonnas, 2005. aasta 1,2 %-lt SKPst 2008. aasta 5,7 %-ni SKPst. Finantskriis ja sellele järgnenud ülemaailmne majanduslangus pani investorid riske vältima, mistõttu vähenesid Rumeeniasse suunduvad kapitalivood märkimisväärselt. Soodsatest majandustingimustest hoolimata ei suurenenud tööturul osalemine ja tööhõivemäär muutus buumiaastatel väga vähe. Seejärel langes tööhõivemäär

---

³ Jätud 2011. aastasse nõukogu 19. mai 2011. aasta otsusega 2011/308/EL.

2010. aastaks 63,3 %-le, samas kui töötuse määr suurenes majanduslanguse tõttu 2008. aasta 5,8 %-lt 2010. aasta 7,3 %-le. Töötus on endiselt äärmiselt kõrge romade kogukonnas. Selles kontekstis ja silmitsi akuutse rahavajadusega, taotlesid Rumeenia ametiasutused 2009. aasta mais rahvusvahelist ja ELi finantsabi.

- (9) ELi ja Rahvusvahelise Valuutafondi kohandamisprogrammi eduka rakendamise järel ja kõnealuste positiivsete saavutuste kindlustamiseks peeti võimudega läbirääkimisi ennetava ELi-Rahvusvahelise Valuutafondi 2011.–2013. aasta programmi üle. Uue programmi raames jätkatakse 2009.–2011. aasta programmi raames alustatud eelarve konsolideerimist, eelarvehaldusreforme ja finantsstabiilsuse säilitamist. Lisaks pööratakse suurt tähelepanu kaupade (energia ja transpordi valdkonnas) ning töajuturu struktuurireformidele, mis on vajalikud Rumeenia kasvupotentsiaali avamiseks, töökohtade loomise soodustamiseks ja ELi vahendite kasutamise parandamiseks. Rumeenia jätkab õigel kursil, et saavutada 2011. aastal eelarvepuudujäägi eesmärk 4,4 % SKPst (Euroopa järelevalveasutuse arvestuse kohaselt alla 5 % SKPst). See annaks hea aluse ka eelarve-eesmärgi saavutamisele, võimaldades viia eelarvepuudujäägi 2012. aastal allapoole kontrollväärtust 3 % SKPst, ehkki komisjoni talituste 2011. aasta kevade majandusprognoosi kohaselt tuleks võtta selleks täiendavaid meetmeid. Võimud on astunud samme ka uue programmi struktuurireformi eesmärkide saavutamiseks ja finantsstabiilsuse hoidmiseks.
- (10) Nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 kohase ajakohastatud lähenemisprogrammi hindamise põhjal on nõukogu seisukohal, et programmi prognooside aluseks olevad makromajanduslikud eeldused on usutavad. Lähenemisprogrammi eesmärk on korrigeerida ülemäärane puudujääk nõukogu poolt 16. veebruari 2010. aasta soovitusel määratud tähtajaks: 2012. aastaks. Programmi eesmärk on saavutada 2013. aastaks üldine puudujääk 2,6 % SKPst ja 2014. aastaks 2,1 % SKPst, kusjuures kavandatav konsolideerimine on põhiliselt kulupõhine. Komisjoni talituste poolt ümberarvutatud struktuurse eelarvepositsiooni aluseks võttes nähtub, et keskpika perioodi eesmärki programmiperioodi jooksul ei saavutata. Näib, et konsolideerimisstrateegia raames keskendutakse programmi algusetapile, kuna põhilist struktuurset paranemist oodatakse 2011.–2012. aastal. Seevastu 2013. ja 2014. aastal struktuurse tasakaalu paranemist ette ei nähta. 2011. ja 2012. aastaks ettenähtud puudujäägi prognoos on asjakohane, kuid 2013. ja 2014. aastaks mitte. Peamised riskid eelarveeesmärkide saavutamisel on võimalikud libastumised eelarve täitmisel, riigi omanduses olevate ettevõtete võlad, mis kujutavad endast eelarve seisukohast märkimisväärsed tingimuslikke kohustisi, ning komisjoni (Eurostati) poolt väljendatud reservatsioonid Rumeenia ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlusest teatamise kohta⁴.
- (11) Rumeenia võttis oma riiklikus reformikavas ja lähenemisprogrammis laiendatud euroala paktiga⁵ seonduvaid kohustusi, mis esitati 2. mail 2011. Suurem osa kõnealustest kohustustest on täidetud või täidetakse keskmise tähtajaga finantsabi

---

⁴ Eurostat väljendas reservatsioone Rumeenia ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse arvandmete kvaliteedi suhtes järgnevatel asjaoludel: i) ebaselgus seoses mõne riigi omanduses oleva ettevõtte mõjuga valitsemissektori puudujäägile, ii) ESA95 kategooriaid „muud saada-/makstaolevad arved” käsitlev aruandlus, iii) mõnede finantstehingute ülesehitus ja mõju ning iv) valitsemissektori siseste finantsvoogude konsolideerimine.

⁵ Täpsemalt on laiendatud euroala pakti raames võetud kohustusi käsitletud dokumendis SEK(2011) 731.

programmi osana ja üldjoontes on need sobilikud pakti rakendamisega seotud probleemide lahendamiseks.

- (12) Komisjon on hinnanud lähenemisprogrammi ja riiklikku reformikava, sealhulgas laiendatud euroala pakti raames võetud kohustusi⁶. Komisjon ei võtnud arvesse mitte üksnes nende asjakohasust Rumeenia jätkusuutliku rahandus- ja sotsiaalmajandusliku poliitika, vaid ka nende ELi eeskirjadele ja suunistele vastavuse seisukohast, arvestades Euroopa Liidu majanduse üldjuhtimise tugevdamise vajadust, andes ELi tasandi panuse liikmesriikide tulevastes otsustesse.
- (13) Kõnealuse hinnangu valguses ja võttes arvesse ka Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 kohast nõukogu 16. veebruari 2010. aasta soovitus, vaatas nõukogu läbi Rumeenia lähenemisprogrammi 2011. aasta ajakohastatud versiooni ning tema arvamus⁷ on väljendatud allpool esitatud soovitus. Arvestades Euroopa Ülemkogu 25. märtsi 2011. aasta järeldusi, on nõukogu läbi vaadanud Rumeenia riikliku reformikava ning

SOOVITAB Rumeenial:

rakendada meetmeid, mis on esitatud nõukogu otsuses 2009/459/EÜ, mida on muudetud nõukogu otsusega 2010/183/EL; samuti meetmeid, mis on esitatud nõukogu otsuses 2011/288/EL ning mida on täpsustatud 23. juuni 2009. aasta vastastikuse mõistmise memorandumis ja sellele järgnenud lisades ning [2011. aasta juuni] vastastikuse mõistmise memorandumis ja sellele järgnenud lisades.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

---

⁶ Vt dok SEK(2011) 731.

⁷ Ette nähtud nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 9 lõikes 3.